

رابطه ادراک دانشجو معلمان از اعتبار اساتید و نگرش به حرفه تدریس: نقش میانجی عاملیت

The relationship between student teachers' perception of university professors' credibility and attitude towards teaching profession: the mediating role of agency

Seyed Adnan Hosseini

Assistant Professor, Department of Psychology and Counselling, Farhangian University, Tehran, Iran.

Khalil Zandi *

Assistant Professor, Department of educational Administration, Farhangian University, Tehran, Iran.

kh.zandi@cfu.ac.ir

سید عدنان حسینی

استادیار، گروه آموزش روانشناسی و مشاوره، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

خلیل زندی (نویسنده مسئول)

استادیار، گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

Abstract

This research aimed to study the mediating role of agency in the relationship between the perception of professors' credibility and student teachers' attitudes toward the teaching profession. The research method was the descriptive-correlation type of structural equation modeling. The statistical population included 1364 student teachers from 2020 to 2022 in Kurdistan Farhangian University campuses In the academic year 2023-2024, a sample of 275 people was selected from among them by systematic random sampling. Data collection tools were three questionnaires; teacher credibility (TCS, McCroskey & Teven, 1999); students' agency (AUSS, Jääskelä et al, 2016), and attitude towards the teaching profession (STATPS, Win & New, 2020). The validity of the questionnaires was confirmed by referring to experts' opinions and their reliability by referring to Cronbach's alpha coefficient. Data analysis was done with structural equation modeling by SPSS and Lisrel software. The findings showed that the model is a good fit. The effect of credibility on student agency ($p<.05$) and student agency on attitude towards the teaching profession was significant ($p<.05$). Based on the findings, student teachers' agency plays a mediating role in the relationship between perceptions of teacher's credibility and attitudes toward the teaching profession ($p<.05$). According to research findings, efforts by instructors to improve the attitudes of student-teachers towards the teaching profession are contingent upon enhancing their sense of agency.

Keywords: Perception, Attitude, Teaching, Students.

ویرایش نهایی: مهر ۱۴۰۳

پذیرش: مرداد ۱۴۰۳

دربافت: خرداد ۱۴۰۳

نوع مقاله: پژوهشی

چکیده

هدف از پژوهش حاضر مطالعه نقش میانجی عاملیت در ارتباط بین ادراک از اعتبار اساتید و نگرش به حرفه تدریس دانشجو معلمان بود. روش پژوهش توصیفی- همبستگی از نوع مدل‌بایی معادلات ساختاری همبستگی بود. جامعه آماری، دانشجو معلمان پردیس‌های دانشگاه فرهنگیان استان کردستان در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ مشتمل بر ۱۳۶۴ نفر بودند که با شیوه نمونه‌گیری تصادفی سیستماتیک، نمونه‌ای به حجم ۲۷۵ نفر از میان آن‌ها انتخاب شد. ابزار گردآوری داده‌ها سه پرسشنامه اعتبار معلم (TCS، مک‌کراسکی و تیون، ۱۹۹۹)، عاملیت دانشجویان (AUSS، جاسکلا و همکاران، ۲۰۱۶) و نگرش به حرفه تدریس (STATPS، ۲۰۲۰، وین و انوی، ۲۰۲۰) بود. تحلیل داده‌ها با استفاده از مدل‌بایی معادلات ساختاری صورت گرفت. یافته‌ها نشان داد که مدل مشاهده شده از برازش مطلوبی برخوردار است. اثر اعتبار اساتید بر عاملیت دانشجو ($P<0.05$) و اثر عاملیت دانشجو بر نگرش به حرفه تدریس معنادار است ($P<0.05$). عاملیت دانشجو معلمان نقش میانجی را در رابطه بین ادراک از اعتبار اساتید و نگرش به حرفه تدریس ایفا می‌کند ($P<0.05$). با توجه به یافته‌های پژوهش، تلاش‌های اساتید برای بهبود نگرش‌های دانشجو معلمان نسبت به حرفه تدریس در گرو ارتقای احساس عاملیت آن‌ها است.

واژه‌های کلیدی: ادراک، نگرش، تدریس، دانشجویان.

مقدمه

نگرش‌ها را می‌توان مهمترین شاخص موقفيت در حرفه در نظر گرفت و هیچ فردی بدون ستایش حرفه خود، قادر به انجام آن به نحو سازنده نخواهد بود (وین و انوی^۱، ۲۰۲۰). بخشی از این اهمیت مبتنی بر این مفروضه نظری است که نگرش‌ها تعیین‌کننده نهایی رفتارها هستند (کایپولا^۲ و همکاران، ۲۰۲۳). در این زمینه، نگرش نسبت به حرفه تدریس نیز به نحوه تفکر، عمل و رفتار معلم‌مان مربوط می‌شود (کندوری و یاداو^۳، ۲۰۱۷) و منعکس کننده باورها و احساسات معلم‌مان نسبت به حرفه معلمی و آگاهی از ضرورت حرفه خود برای جامعه و توسعه مدام خود است (آینالام^۴ و همکاران، ۲۰۲۲). نگرش‌های مثبت و مساعد نهادها باعث می‌شود که معلم در کار خود به نحو مطلوب عمل نماید، بلکه سبب رضایت درونی در آنان نیز می‌شود. در طرف مقابل داشتن نگرش نامطلوب به حرفه تدریس، معلمی را به لحاظ حرفه‌ای کسل کننده و غیرقابل تأثیر می‌سازد (وین و انوی، ۲۰۲۰).

بدیهی است هرگونه اقدامی برای بهبود نگرش به حرفه تدریس، در گرو شناسایی عوامل تأثیرگذار بر این سازه حیاتی است. از سوی دیگر، از آنجا که شکل‌گیری نگرش‌ها امری تدریجی است، لذا بررسی نگرش نسبت به حرفه معلمی و عوامل مؤثر بر آن باید قبل از ورود به حرفه و در زمان تحصیل مقاضیان معلمی صورت گیرد (آکتان^۵ و همکاران، ۲۰۲۰). در این زمینه تحقیقات نشان می‌دهد عوامل مختلفی از جمله ویژگی‌های شخصیتی، کیفیت آموزشی و توانمندی فردی (بی‌باک و همکاران، ۱۳۹۶) و بهطورکلی تمامی عوامل وابسته به زندگی دانشجویی با نگرش دانشجو معلم‌مان به حرفه معلمی در ارتباط هستند (گرمابی و سادین، ۱۴۰۱). در این راستا متغیرهای مرتبه با اساتید، همچون ادراک از اعتبار استادی و تواند از عوامل بیرونی مؤثر بر نگرش دانشجویان به حرفه معلمی باشد. اعتبار معلم در اصل به نگرش فraigیر نسبت به شایستگی، رفتار مراقبتی (حسن نیت) و قابل اعتماد بودن معلم اشاره دارد (زنگ، ۲۰۲۱ الف). بعد شایستگی بیانگر کفایت دانش و مهارت استاد در زمینه‌های عمومی و تخصصی تدریس و ادراک فraigiran از میزان دانش و توانایی وی در این زمینه‌ها به گونه‌ای است که بتواند مطالب پیچیده و تخصصی را به خوبی توضیح دهد، کلاس درس را بهطور مؤثر مدیریت کند و با دانشجویان ارتباط سازنده برقرار کند (یو^۶ و همکاران، ۲۰۲۱؛ ردی و وُست، ۲۰۲۱). بعد مراقبت یا حسن نیت بیانگر میزان ارزش قائل شدن استاد برای احساسات دانشجویان و توجه به علایق، خواسته‌ها و ترجیحات آن‌ها است (زنگ، ۲۰۲۱ ب). بر اساس این مؤلفه معلم باید به گونه‌ای ارتباط برقرار کند که فraigiran به این باور برستند که وی به آن‌ها اهمیت می‌دهد (شعیب، ۲۰۲۳). قابل اعتماد بودن نیز بیانگر میزانی است که دریافت‌کننده پیام می‌تواند باور کند که آچه منبع پیام می‌گوید، واقعاً درست است. بنابراین این مفهوم اساساً به صداقت فرد بستگی دارد (ردی و وُست، ۲۰۲۱). از جمله ویژگی‌های استاد قابل اعتماد این است که به سؤالات دانشجویان بازخورد صریح و سریع می‌دهد، ملاک‌هایی منطقی برای ارزشیابی و نمره‌دهی دارد و با فraigiran بهطور منصفانه رفتار می‌کند (یو و همکاران، ۲۰۲۱).

با عنایت به این ویژگی‌های معرف متغیر اعتبار استادی و نیز نتایج پژوهش‌های همسو، احتمال وجود رابطه میان اعتبار استادی با نگرش دانشجو معلم‌مان به حرفه تدریس وجود دارد. برای نمونه کریمی و ضیا‌آبادی (۲۰۱۹) تأثیر معنادار اعتبار استادی بر انگیزش دانشجویان و یادگیری عاطفی آن‌ها را نشان داده‌اند. فین^۷ و همکاران (۲۰۰۹) نیز طی یک فراتحلیل از ۵۱ پژوهش، رابطه مثبت و معنادار اعتبار معلم‌مان (استادی) با بروندادهای مختلف در فraigiran را تأیید کردند.

با فرض وجود این رابطه و در نظرگیری ماهیت چندبعدی این متغیرها، مطالعه نقش متغیرهای میانجی در ایجاد یا تقویت این رابطه بالهمیت به نظر می‌رسد. در همین راستا احساسات عاملیت دانشجو معلم‌مان به عنوان یک متغیر میانجی درون فردی می‌تواند مطرح شود. چراکه پژوهش‌ها از یکسو تأثیر استادی بر متغیرهای مشابه با عاملیت همچون درگیری تحصیلی (شعیب، ۲۰۲۳؛ زنگ، ۲۰۲۱ الف)، مشارکت تحصیلی (زنگ، ۲۰۲۱ ب)، انگیزش (شعیب، ۲۰۲۳؛ کریمی و ضیا‌آبادی، ۲۰۱۹) و عملکرد تحصیلی (یو و همکاران، ۲۰۲۱) دانشجویان را تأیید نموده‌اند و از سوی دیگر نقش متغیرهایی همچون سطح مهارت و احساس شایستگی دانشجو معلم‌مان (شارباین و تان^۸)

¹ Win & Nwe² Cayolla³ Khanduri & Yadav⁴ Ayenalem⁵ Aktan⁶ Zheng⁷ Yu⁸ Shoaib⁹ Finn¹⁰ Sharbain & Tan

، ۲۰۱۲)؛ انگیزه درونی و سطح رضایت شخصی (مانوئل و هاگز^۱، ۲۰۰۶)؛ احساس توانمندی فردی و ویژگی‌های شخصی (بی‌باک و همکاران، ۱۳۹۶) در پیش‌بینی نگرش به حرفة تدریس تأیید شده است و بر این اساس قابل انتظار است که احساس عاملیت دانشجو معلمان تحت تأثیر ادراک از اعتبار اساتید بوده و قادر به پیش‌بینی نگرش دانشجو معلمان به حرفة تدریس باشد.

عاملیت به عنوان توانایی افراد برای مشارکت در کنش عمدى، معنادار و مستقل تعریف می‌شود که توسط روابط قدرت و عوامل ساختاری و زمینه‌ای محدود می‌شود (جاسکلا^۲ و همکاران، ۲۰۱۷)، در تحقیقاتی که در چارچوب روانشناسی شناختی-اجتماعی انجام شده است، عاملیت با فرآیندهای درون‌فردی مانند قصد آگاهانه، خود انکاسی و خود تنظیمی مرتبط است و بر همین اساس «بندورا» عاملیت را فرایندی می‌داند که از طریق آن افراد به طور فعال در مورد توانایی‌های خود برای کنترل رویدادهایی که بر زندگی شان تأثیر می‌گذارند، باورهایی ایجاد می‌کنند (بندورا، ۲۰۰۶). کولای^۳ و همکاران (۲۰۲۳) نیز عاملیت در آموزش عالی را به صورت ادراک دانشجویان از دسترسی و استفاده از منابع درون فردی و تعاملی برای فعالیت هدفمند در موقعیت‌های یادگیری و در راستای مشارکت عمدى و معنادار دانشجو در عمل یادگیری تعریف کرده‌اند. عاملیت حرفة‌ای در تربیت‌علم میز به معنای توان دانشجو معلمان به کارگیری فعال آموزش‌های دریافتی در راستای توسعه تخصص خود است. افراد واجد حس عاملیت به جای اینکه فقط به طور منفعانه موقعیت‌ها را تجربه کرده و یا شیوه‌های داده‌شده را تکرار کنند می‌توانند معنای فعالیت‌ها را تغییر دهند تا بر کار آینده خود تأثیر بگذارند (جیوتیلاپینین^۴ و همکاران، ۲۰۱۸). بنابراین عاملیت دانشجو معلمان نشان می‌دهد که چگونه دانشجویان در جریان فعالیت‌ها نظم را بر تجربیات خود تحمیل می‌کنند و رویدادها و اعمال را معنا می‌کنند (هایک‌کیلا^۵ و همکاران، ۲۰۲۰).

به هر حال اگرچه از لحاظ نظری، می‌توان روابط بین اعتبار اساتید، عاملیت دانشجو معلمان و نگرش آنان به حرفة تدریس را مفروض دانست اما اطمینان از این روابط درگرو پژوهش‌های تجربی بیشتر است. این در حالی است که نه تنها پژوهش پیرامون هر یک از این متغیرها از جمله نگرش به حرفة تدریس بهویژه بر روی جامعه دانشجو معلمان در داخل ایران بسیار محدود است، بلکه در محدود پژوهش‌های صورت گرفته (تلخابی، ۱۳۹۷؛ محمدپور و همکاران، ۱۴۰۰؛ گرمابی و سادین، ۱۴۰۱) نیز شواهدی از بررسی روابط این متغیرها با یکدیگر در دسترس نیست و این مسئله خلاصه اصلی پژوهش حاضر است. انتظار می‌رود نتایج این پژوهش از لحاظ نظری به گسترش ادبیات موجود پیرامون پیشاپردازها و پیامدهای عاملیت و البته پیشاپردازی نگرش به حرفة تدریس بیانجامد و از لحاظ عملی نیز به شناسایی راهکارهای بهبود نگرش دانشجو معلمان به حرفة تدریس منجر شود. بر این اساس هدف از پژوهش حاضر، مطالعه نقش میانجی عاملیت در ارتباط بین ادراک از اعتبار اساتید و نگرش به حرفة تدریس دانشجو معلمان بود.

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی - همبستگی از نوع مدل‌بایی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری، دانشجو معلمان و رودی سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۱ پردازش‌های دانشگاه فرهنگیان استان کردستان (شهید مدرس و بنت‌الهی) بودند. حجم جامعه آماری ۱۳۶۴ نفر بود (۴۹۶ نفر دختر و ۸۶۸ نفر پسر). حجم نمونه پیشنهادی با استناد به جدول کرجسی و مورگان ۳۰۲ نفر بود. پس از اخذ مجوزهای لازم، افراد نمونه به شیوه نمونه‌گیری تصادفی سیستماتیک انتخاب شدند. پس از حدود دو ماه پیگیری، تعداد ۲۷۵ پرسشنامه به صورت سالم و کامل بازگردانده شد (ترخ پاسخ‌گویی: ۹۱ درصد). ملاک‌های ورود شامل گذراندن حداقل ۴ نمیسال تحصیلی و رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش بود و تکمیل ناقص ابزارها و استفاده از زنجیره پاسخ در تکمیل ابزارها ملاک اصلی خروج بود. گردآوری داده‌ها با رعایت ملاحظات اخلاقی از قبیل اخذ مجوزهای قانونی، آزادی در مشارکت یا عدم مشارکت در پژوهش و محترمانه ماندن اطلاعات آن‌ها صورت گرفت. درنهایت برای تحلیل داده‌ها از مدل‌بایی معادلات ساختاری و نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۹ و لیزرل نسخه ۸/۸ استفاده شد.

¹ Manuel & Hughes

² Jääskelä

³ Bandura

⁴ Collie

⁵ Juutilainen

⁶ Heikkilä

ابزار سنجش

مقیاس اعتبار استادی (TCS): این مقیاس که توسط مک‌کراسکی و تین^۱ (۱۹۹۹) ساخته شده است، مبتنی بر مقیاس افتراق معنایی است که در دو قطب مقیاس دو واژه یا صفت متضاد در طیف هفت درجه‌ای (۱ تا ۷) قرار گرفته‌اند. این مقیاس مشتمل بر ۱۸ گویه و سه خرده مقیاس شایستگی^۲، مراقبت (حسن نیت)^۳ و قابل اعتماد بودن^۴ است. حداقل نمره ممکن ۱۸ و حداکثر نمره ممکن، ۱۲۶ است. نمره بالاتر از ۷۲ به عنوان نمره بالاتر از متوسط در نظر گرفته می‌شود. روایی سازه مقیاس اعتبار معلم در پژوهش مک‌کراسکی و تین (۱۹۹۹) از طریق تحلیل عاملی اکتشافی تأیید شد (۰.۶۱). پایایی آن بر اساس ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۹۴ گزارش شد. پایایی خرده مقیاس‌ها هم در دامنه ۰/۷۸ تا ۰/۹۲ قرار داشت (مک‌کراسکی و تین، ۱۹۹۹). روایی این مقیاس در ایران توسط عدی زرین و علیاری (۱۳۹۹) با استفاده از تحلیل عاملی تأیید شده است. همچنین پایایی ابعاد سه‌گانه پرسشنامه اعتبار معلم در پژوهش زرین و علیاری (۱۳۹۹) با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ بررسی شد که ضریب آلفای کرونباخ برای بعد شایستگی برابر با ۰/۸۰، برای بعد مراقبت ۰/۸۱ و برای بعد قابل اعتماد بودن ۰/۸۰ گزارش شد. در پژوهش حاضر، روایی صوری مقیاس با استفاده از نظر متخصصان و پایایی آن‌ها با استناد به ضریب آلفای کرونباخ بررسی (۰/۸۱) بررسی و تأیید شد.

پرسشنامه عاملیت دانشجو معلمان (AUSS): این ابزار توسط جاسکلا و همکاران (۲۰۱۷) طراحی شده است. نسخه اصلی آن شامل ۵۴ گویه است که مشتمل بر منابع فردی، ارتباطی و زمینه‌ای عاملیت هستند و هر جنبه نیز شامل چند خرده مقیاس است. در این مطالعه، منابع فردی عاملیت دانشجو شامل ۲۸ گویه و چهار خرده مقیاس مشارکت در فعالیت، علاقه و انگیزه، خودکارآمدی و باورهای شایستگی مورداستفاده قرار گرفت. گویه‌های پاسخ‌دهی به پرسشنامه بر مبنای طیف پنج گانه لیکرت (کاملاً مخالف تا کاملاً موافق) و نمره‌دهی به آن‌ها به ترتیب از ۱ تا ۵ است. حداقل و حداکثر نمره دریافتی ممکن در این مقیاس به ترتیب ۲۸ و ۱۴۰ است و نمره بالاتر از ۸۴ به عنوان میزان عاملیت بالاتر از متوسط در نظر گرفته می‌شود. سازندگان این مقیاس، روایی سازه آن را از طریق تحلیل عاملی تأییدی بررسی و تأیید کردند. همچنین بر اساس ضریب آلفای کرونباخ، پایایی سه خرده مقیاس علاقه و انگیزه، خودکارآمدی، و باورهای شایستگی ۰/۸۷ و پایایی خرده مقیاس مشارکت در فعالیت، ۰/۹۱ گزارش شد (جاسکلا و همکاران، ۲۰۱۷). این پرسشنامه در ایران توسط عشورنژاد و همکاران (۱۳۹۷) مورداستفاده قرار گرفته و روایی آن با استناد به ضریب آلفای کرونباخ (۰/۸۵) تأیید شده است. در پژوهش حاضر، روایی ظاهری پرسشنامه با استفاده از نظر متخصصان و پایایی آن‌ها با استناد به ضریب آلفای کرونباخ (۰/۸۴) بررسی و تأیید شد.

مقیاس نگرش دانشجو معلمان به حرفه تدریس^۵ (STATPS): این ابزار که توسط وین و انوی^۶ (۲۰۲۰) ساخته شده است، شامل ۲۷ گویه و پنج خرده مقیاس ادراک عمومی از حرفه تدریس، رضایت از حرفه، ارزشمندی حرفه، صلاحیت در حرفه و انگیزه برای حرفه تدریس می‌باشد. گویه‌های پاسخ‌دهی به این مقیاس بر مبنای طیف پنج گانه لیکرت (کاملاً مخالف تا کاملاً موافق) هستند و نمره‌دهی به آن‌ها به ترتیب از ۱ تا ۵ است. حداقل و حداکثر نمره دریافتی ممکن در این مقیاس به ترتیب ۲۷ و ۱۳۵ است و نمره بالاتر از ۸۱ به عنوان نمره بالاتر از متوسط در نظر گرفته می‌شود. روایی مقیاس نگرش به حرفه تدریس در پژوهش وین و انوی (۲۰۲۰) از طریق تحلیل عاملی تأییدی بررسی و تأیید شده است. شایان ذکر است مقدار ویژه خرده مقیاس‌ها بالاتر از ۱ بود (۱ > eigenvalues). پایایی پرسشنامه نیز با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۱ مورد تأیید می‌باشد (وین و انوی، ۲۰۲۰). در پژوهش حاضر روایی ظاهری پرسشنامه با استفاده از نظر متخصصان و پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۶ مورد تأیید قرار گرفته است.

1 Teachers' Credibility Scale

2 McCroskey & Teven

3 Competence

4 Goodwill

5 Trustworthiness

6 Agency of University Students Scale (AUS)

7 Student Teachers Attitude towards Teaching Profession Scale

8 Win & New

یافته ها

از مجموع ۲۷۵ نفر نمونه مورد مطالعه، ۱۸۳ نفر معادل ۶۷ درصد از آن‌ها دانشجو معلمان پسر بودند و ۹۲ نفر معادل ۳۳ درصد نیز دختر بودند. ۸۹ نفر (۳۲ درصد) ورودی سال ۱۳۹۹، ۱۰۹ نفر (۴۰ درصد) ورودی سال ۱۴۰۰ و ۷۷ نفر (۲۸ درصد) نیز ورودی سال ۱۴۰۱ بودند.

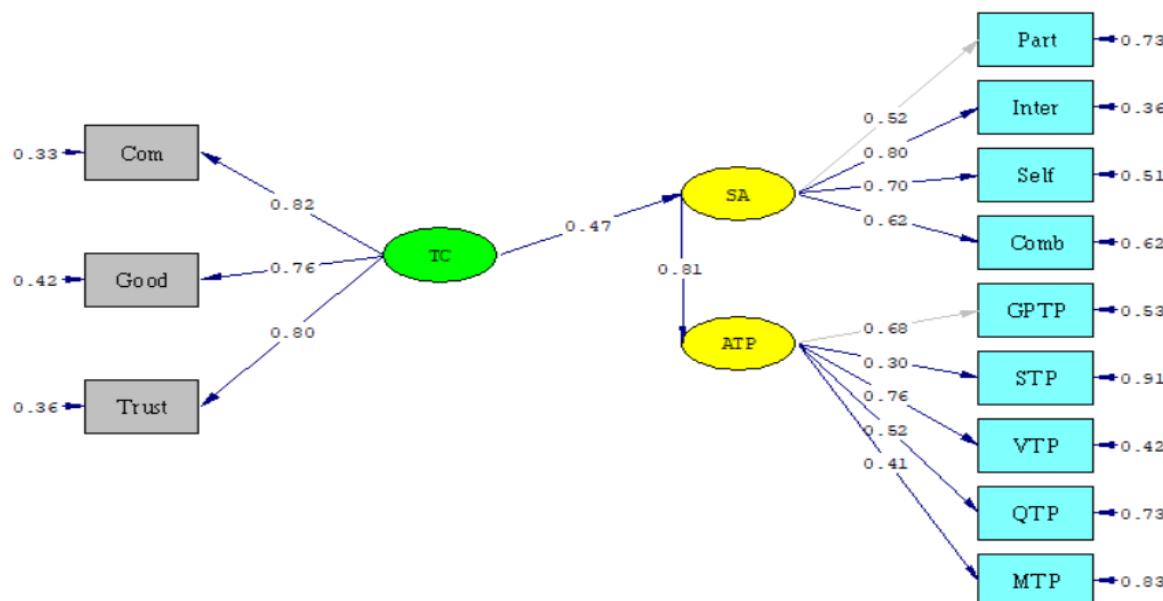
جدول شماره ۱. ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱. شایستگی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۲. حسن نیت	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۳. قابل اعتماد بودن	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۴. اعتبار معلم	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۵. مشارکت در فعالیت	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۶. علاقه و انگیزش	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۷. خودکارآمدی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۸. باورهای شایستگی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۹. عاملیت دانشجو	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۰. ادراک عمومی از تدریس	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۱. رضایت از حرفه تدریس	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۲. ارزشمندی حرفه تدریس	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۳. صلاحیت در حرفه تدریس	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۴. انگیزه برای حرفه تدریس	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۵. نگرش به حرفه تدریس	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
میانگین	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
انحراف معیار	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
کجی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
کشیدگی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

*:p<0.05 **: p<0.01

The relationship between student teachers' perception of university professors' credibility and attitude towards ...

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که میانگین و انحراف استاندارد سه متغیر اعتبار استادی، عاملیت دانشجو و نگرش به حرفه تدریس به ترتیب برابر با 18 ± 24 ، $82/58$ و 14 ± 10 است. بین ادراک از اعتبار استادی ($t = 0/30 < p$) و خرده مقیاس‌های شایستگی ($t = 0/27 < p$)، حسن نیت ($t = 0/20 < p$) و قابل اعتماد بودن ($t = 0/30 < p$) با نگرش به حرفه تدریس رابطه معناداری وجود دارد. همچنین بین عاملیت دانشجو معلمان ($t = 0/55 < p$) و خرده مقیاس‌های مشارکت در فعالیت ($t = 0/28 < p$)، علاقه و انگیزش ($t = 0/56 < p$)، خودکارآمدی ($t = 0/40 < p$) و باورهای شایستگی ($t = 0/56 < p$) با نگرش به حرفه تدریس رابطه معناداری وجود دارد. در نهایت بین ادراک از اعتبار استادی ($t = 0/39 < p$) و خرده مقیاس‌های شایستگی ($t = 0/36 < p$)، حسن نیت ($t = 0/37 < p$) و قابل اعتماد بودن ($t = 0/30 < p$) با عاملیت دانشجو معلمان رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به یافته‌های جدول ۱، می‌توان گفت که پیش‌فرض رابطه معنادار بین متغیر میانجی با متغیر پیش‌بین و ملاک رعایت شده است. شاخص کجی و کشیدگی برای متغیر اعتبار استادی ($Sk = -0/350$ ، $Ku = -0/115$) و نگرش به حرفه تدریس ($Sk = -0/617$ ، $Ku = -0/089$) در محدوده ۰-۲ قرار دارد، بنابراین شکل توزیع داده‌ها بهنجار است. متغیرها فاصله‌ای بودند. بررسی پیش‌فرض استقلال خطاهای با استفاده از آزمون دوربین – واتسون نشان داد که مقدار آن برای $1/75$ است و در محدوده قابل قبول $1/5$ تا $2/5$ قرار دارد. آماره تحمل و تورم واریانس به ترتیب برای $0/085$ و $0/118$ بود. با توجه به اینکه ضریب تحمل واریانس از $0/2$ بزرگ‌تر است و شاخص تورم واریانس از 10 کوچک‌تر است، لذا مشکل هم‌خطی چندگانه وجود ندارد. در شکل ۱ مدل برآش شده پژوهش ارائه شده است.

شکل شماره ۱: مدل اصلاح شده پژوهش

پی‌نوشت ۱: اعتبار استادی = TC ، شایستگی = SA ، عاملیت دانشجو = $Goodwill$ ، حسن نیت = $Competence$ ، مشارکت در فعالیت = ATP ، علاقه و انگیزش = $Inter$ ، خودکارآمدی = $Self-efficacy$ ، باورهای شایستگی = $GPTP$ ، ادراک عمومی از حرفه تدریس = STP ، رضایت از حرفه تدریس = VTP ، ارزشمندی حرفه تدریس = QTP ، صلاحیت در حرفه تدریس = MTP ، انگیزه برای حرفه تدریس = $Qualification\ of\ Teaching\ Profession$

بر اساس اطلاعات شکل ۱، $14/4$ درصد از واریانس نگرش به حرفه تدریس از طریق ادراک از اعتبار استادی و عاملیت دانشجو معلمان قابل تبیین است. در جدول ۲ اثرات مستقیم متغیرهای پژوهش در مدل اصلاح شده ارائه شده است.

جدول شماره ۲. ضرایب مسیر مستقیم متغیرهای پژوهش

مسیر	اثر ادراک از اعتبار استادی بر عاملیت دانشجویان	ضریب بتای غیراستاندارد	ضریب بتای استاندارد	آماره t	p
اثر عاملیت دانشجویان بر نگرش به حرفه تدریس	۰/۳۶	۰/۴۷	۵/۵۴	< ۰/۰۵	< ۰/۰۵
اثر عاملیت دانشجویان بر نگرش به حرفه تدریس	۰/۸۲	۰/۸۱	۶/۸۶	< ۰/۰۵	< ۰/۰۵

بر اساس نتایج جدول ۲، اثر مستقیم ادراک از اعتبار استادی بر عاملیت دانشجو معنادار است ($\beta = 0/47$, $P < 0/05$). این نتایج نشان می‌دهد که با یک واحد افزایش یا کاهش در متغیر اعتبار استادی، متغیر عاملیت به طور متوسط $0/47$ واحد افزایش یا کاهش می‌یابد. همچنین اثر مستقیم عاملیت دانشجو بر نگرش به حرفه تدریس معنادار است ($\beta = 0/81$, $P < 0/05$). به این معنا که با یک واحد افزایش یا کاهش در متغیر عاملیت، متغیر نگرش به حرفه تدریس به طور متوسط $0/81$ واحد افزایش یا کاهش می‌یابد.

جدول شماره ۳. ضریب مسیر غیرمستقیم متغیرهای پژوهش

مسیر غیرمستقیم	خطای استاندارد	آماره t	p
اثر ادراک از اعتبار استادی بر نگرش به حرفه تدریس با واسطه عاملیت دانشجو	۰/۳۸	۴/۲۷	< ۰/۰۵

بر اساس نتایج جدول ۳، اثر غیرمستقیم ادراک از عاملیت استادی بر نگرش به حرفه تدریس از طریق عاملیت دانشجو معنادار است ($\beta = 0/38$, $P < 0/05$). این نتایج نشان می‌دهد که یک واحد افزایش یا کاهش در متغیر اعتبار استادی منجر می‌شود که متغیر نگرش به تدریس به طور متوسط $0/38$ واحد افزایش یا کاهش یابد و این اثر به واسطه متغیر عاملیت است.

جدول شماره ۴. شاخص‌های برازش مدل

شاخص	X ² /df	RMSEA	CFI	NFI	NNFI	IFI	RMR	GFI
ملاک برازش	۲/۲*	۰/۰۸۲*	۰/۹۰۵*	۰/۹۰۵*	۰/۹۰۵*	۰/۹۰۵*	۰/۰۵*	۰/۹۰۵*
آماره پژوهش حاضر	۲/۵۱	۰/۰۷۴	۰/۹۵	۰/۹۴	۰/۹۲	۰/۹۲	۰/۰۴۹	۰/۹۳

در جدول ۴ شاخص‌های برازش مدل اصلاح شده پژوهش ارائه شده است. بر این اساس نسبت مجذور کای به درجه آزادی (۲/۵۱) کمتر از ۳ بوده و بیانگر برازنده‌گی مدل بر اساس این شاخص است. همچنین مقدار شاخص RMSEA برابر با $0/074$ است و از آن جا که کمتر از $0/08$ صدم است، لذا برازش مدل بر اساس این شاخص نیز تأیید می‌شود. مقدار شاخص RMR نیز کمتر $0/05$ است و بر اساس این شاخص نیز برازش مدل قابل قبول ارزیابی می‌شود. مقادیر شاخص‌های CFI، NFI، NNFI، IFI و GFI نیز به ترتیب $0/92$, $0/95$, $0/94$ و $0/93$ است. با توجه به اینکه مقدار این آماره‌ها بیشتر از $0/90$ است، لذا مدل مربوط به نقش میانجی عاملیت دانشجو معلمان در رابطه بین ادراک از اعتبار استادی و نگرش به حرفه تدریس از برازش خوبی برخودار است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام پژوهش حاضر مطالعه نقش میانجی عاملیت در ارتباط بین ادراک از اعتبار استادی و نگرش به حرفه تدریس دانشجو معلمان بود. نتایج مسیرهای مستقیم مدل نشان داد که ادراک دانشجو معلمان از اعتبار استاد با احساس عاملیت آنان رابطه مستقیم دارد. این یافته با نتایج شعیب (۲۰۲۳)، زنگ (۲۰۲۱) (الف)، زنگ (۲۰۲۱ ب)، کریمی و ضی‌آبادی (۲۰۱۹) و فین و همکاران (۲۰۰۹) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت استادی معتبر که با ویژگی‌هایی همچون شایستگی، قابل اعتماد بودن و رفتار مراقبتی مشخص می‌شوند می‌توانند با فراهم کردن جوی حمایتی و فرآگیرمحور، زمینه افزایش انگیزه، اعتماد به نفس و ارتفاقی مشارکت دانشجویان در فعالیت‌های آموزشی را فراهم آورند. بنابراین منطقی است که عاملیت دانشجو معلمان با نمودهایی همچون باور به شایستگی، خودکارآمدی و انگیزه،

تحت تأثیر ادراک از معتبر بودن اساتید باشد (فووسی، ۲۰۲۴). یافته‌ها همچنین بیانگر رابطه مستقیم احساس عاملیت دانشجو معلمان با تکنگرشن آنان به حرفه تدریس است. این یافته همسو با نتایج پژوهش‌های پیشین است که تأثیر متغیرهایی همچون احساس شایستگی و توانمندی فردی، رضایت و انگیزه درونی، حمایت اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی را بر نگرش به حرفه تدریس نشان داده‌اند (شارابین و تان، ۲۰۱۲؛ بی‌باک و همکاران، ۱۳۹۶). به نظر می‌رسد نگرش نسبت به یک فعالیت تحت تأثیر تجربه موفقیت و دریافت بازخوردهای مثبت در آن زمینه است. از سوی دیگر یکی از پیشاپندهای مهم موفقیت، باور فرد به توانایی‌هایش و برخورداری از احساس خودکارآمدی و عاملیت بالا است. بنابراین احساس عاملیت می‌تواند زمینه‌ساز موفقیت در تدریس و دریافت بازخوردهای مثبت شده و در نهایت بهبود تکنگرشن نسبت به حرفه تدریس را موجب شود (لایحین، ۲۰۲۳؛ جاسکیلا و همکاران، ۱۶).

یافته اصلی پژوهش بیانگر نقش میانجی عاملیت در ارتباط بین ادراک از اعتبار استاد و نگرش به حرفه تدریس دانشجو معلم است. این یافته با نتایج مهدوی مژده و همکاران (۱۳۹۷)، یلمز و ناگیهان^۳ (۲۰۲۳)، حجازی و همکاران (۱۴۰۰)، اسودزاده و همکاران (۱۴۰۰) همسو بود. بر مبنای نظریه شناختی- اجتماعی (بندورا، ۱۹۷۶)، عاملیت نوعی نظام خودکنترلی و نیروی خودتنظیمی است که انسان می‌تواند توسط آن بر احساسات، نگرش‌ها، افکار و رفتارهای خود کنترل داشته باشد. بر این مبنای حس عاملیت نقش مهمی در چگونگی نگرش فرد به اهداف، وظایف و چالش‌ها دارد. اگر فردی به توانایی خود در انجام کارها اطمینان داشته باشد، ارزش شخصی بالا و قاعده‌تاً نگرش مثبتی نیز برای حرفه خود قائل است (استولارسکی^۴ و همکاران، ۲۰۱۴). داشتن خودکارآمدی بالا به عنوان بخشی از حس عاملیت سبب می‌شود که افراد در کنار اعتماد به قابلیت‌ها و توانایی‌های خود بر روی نگرش‌ها و نتایج مثبت تفكیر توانایی خود می‌بینند و طبیعی است که نگرشی بدینسانه نسبت به آن پیدا می‌کنند. بعلاوه عاملیت شخصی یکی از عوامل تعیین‌گر انگیزه انسانی و فرایندهای انگیزشی در افراد است (کودی، ۲۰۲۰). بر این اساس دانشجویان برخوردار از احساس عاملیت بالا، واجد سطوح بالاتری از علاقه و انگیزش سطح تعامل استاد- دانشجو و دریافت توجه و تاییدات بیشتر از جانب استاد، با کسب موقیت‌های تحصیلی همراه است بالا، ضمن افزایش سطح تعامل استاد- دانشجو معلم به حرفه تدریس م مؤثر باشد. مؤلفه مهم دیگر در حس عاملیت باورهای شایستگی و برآیند این عوامل می‌تواند در ارتقای نگرش دانشجو معلم به حرفه تدریس م مؤثر باشد. در اینجا می‌دانند که این درگیری تحصیلی است و پژوهش‌ها نشانگر تأثیر متقابل آن‌هاست (پایرهونن، ۲۰۲۲). بر این اساس دانشجویانی که سطوح بالاتری از عاملیت شخصی را در ادراک می‌کنند، باورهای قوی‌تری نیز دارند بر شایستگی دارند و درنتیجه احتمال اینکه نگرش‌های مثبت‌تری نیز در ارتباط با حرفه خود داشته باشند، بالاتر است. از سوی دیگر دانشجویانی که ادراک مثبتی از اعتبار استادی خود در محیط دانشگاه فرهنگیان دارند اعتقاد دارند که اساتید هم در زمینه‌های عمومی و تخصصی رشته تدریس خود باکفایت هستند و هم سبک مدیریت کلاسی آنان را سازنده ارزیابی می‌کنند و ادراک مثبتی از حسن نیت و بعد مراقبتی اساتید خود را افرادی صادق ارزیابی کرده که به آنچه بیان می‌دارند باور دارند، ملاک‌های منطقی برای بازخورد و ارزشیابی دارند، به طور منصفانه رفتار می‌کنند و درمجموع ادراکی حاکی از قابل اعتماد بودن از اساتید خود دارند (یو و همکاران، ۲۰۲۱؛ ردی و وئست، ۲۰۲۱؛ ژنگ، ۲۰۲۱ ب). برآیند چنین ادراکی از اعتبار اساتید به عنوان یک عامل برون‌فرمایی همچون ادراک از شایستگی، حسن مراقبت و قابل اعتماد بودن در کنار حس عاملیت قوی به عنوان یک عامل درون فردی مؤثر در باورها و نگرش‌ها، با مؤلفه‌هایی همچون احساس خودکارآمدی، شایستگی و انگیزش بالا می‌تواند سبب ارتقای ادراک دانشجویان از محیط حمایتی دانشگاه شود، فرصت مشارکت آن‌ها در فعالیت‌ها را افزایش دهد، زمینه دریافت بازخوردها و پیامدهای مثبت را برای آنان ایجاد نماید و طبیعی است این گروه از دانشجویان با نگرش مثبت‌تری به آینده حرفه تدریس خود بینندی‌شند.

به طور کلی می‌توان از یافته‌های این پژوهش نتیجه گرفت که تلاش‌های اساتید دانشگاه برای بهبود نگرش‌های دانشجو معلم ان نسبت به حرفة تدریس در گرو کاشت و پرورندان بذر احساس عاملیت در دانشجویان است. این امر میسر نمی‌شود مگر آن که اقداماتی همچون افزایش فوست‌های یادگیری و مشارکت فعلی برای دانشجویان، استفاده از رویکردهای تدریس ساختن‌گر، سنجش‌های عملکردی و

1 Fosse

2 Leijen

3 Yilmaz & Nagihan

4 Stolarski

5 Code

6 Pirhonen

شیوه‌های بازخورد مؤثر، توجه به تفاوت‌های فردی دانشجویان در جریان یادگیری و استفاده از سبک‌های مدیریت سازنده در کلاس درس بیش از پیش مورد توجه مسئولان و اساتید دانشگاه قرار گیرد.

از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به ریزش دهداری نمونه در جریان تکمیل پرسشنامه عاملیت و نگرش به حرفة تدریس و نیز احتمال ارائه نمره بالاتر به ادراک از اعتبار اساتید توسط برخی از اعضا نمونه با دلایل مختلف از جمله ترس از افشاگری اشاره نمود. بر این اساس پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی به بررسی عوامل مؤثر بر نگرش به حرفة تدریس با استفاده از سایر روش‌های پژوهشی به ویژه تحقیقات کیفی پرداخته شود. همچنین پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی موضوعاتی همچون تبیین پیشاندهای عاملیت یا سازوکارهای ارتقای عاملیت دانشجویان در دانشگاه‌ها مورد توجه قرار گیرد.

منابع

- اسودزاده، ف.، صفرزاده، س.، و همایی، ر. (۱۴۰۲). نقش میانجی‌گر حس عاملیت در تبیین اثر نگرش به زمان و امید به اشتغال بر کیفیت زندگی دانش‌آموختگان کم‌بینا و نایينا. *تعلیم و تربیت استثنایی*, ۴، ۲۵-۹. <http://exceptionaleducation.ir/article-1-2608-fa.html>
- بی‌باک، ا.، بخشایش، ع.، و بزرگ‌بفرویی، ک. (۱۳۹۶). نقش ویژگی‌های شخصیتی، کیفیت آموزشی و توانمندی فردی در نگرش به حرفة معلمی دانشجو معلمان. *فصلنامه مطالعات آموزشی و آموزشگاهی*, ۳، ۹-۳۱. [20.1001.1.2423494.1393.3.2.1.9](https://doi.org/10.1001.1.2423494.1393.3.2.1.9)
- تلخایی، م. (۱۳۹۷). برنامه درسی مجروب دوره ابتدایی در دانشگاه فرهنگیان تهران. *فصلنامه روانشناسی شناختی*, ۶، ۵۹-۷۲. <http://jcp.knu.ac.ir/article-1-3144-fa.html>
- حجازی، ا.، روحانی، ن.، و نقش، ز. (۱۴۰۰). نقش واسطه‌ای عاملیت شخصی در رابطه میان دل‌بستگی به والدین و هویت من در پیش‌بزرگسالی. *مجله روانشناسی*, ۴، ۵۹۴-۵۸۲. [20.1001.1.18808436.1400.25.4.8.4](https://doi.org/10.1001.1.18808436.1400.25.4.8.4)
- عبدی‌زین، س.، و علیاری، ص. (۱۳۹۹). تأثیر صمیمت و بدرفتاری معلم در اعتبار معلم: نظریه و عمل در تربیت معلمان، ۶، ۶۱-۳۳. [20.1001.1.26457156.1399.6.10.2.9](https://doi.org/10.1001.1.26457156.1399.6.10.2.9)
- عشورزنزاد، ف.، کدیور، پ.، حجازی، ا.، و نقش، ز. (۱۳۹۷). تحلیل چند سطحی بهزیستی روان‌شناختی نوجوان‌ها از راه عاملیت فردی، فرهنگ مدرسه و حمایت خانواده. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*, ۱۲، ۳۷۴-۳۵۷. [20.1001.1.20084331.1397.12.3.3.1](https://doi.org/10.1001.1.20084331.1397.12.3.3.1)
- گرمایی، ح.، و سادین، ع. (۱۴۰۱). مطالعه طولی (پانلی) نگرش دانشجو معلمان نسبت به عناصر نظام آموزشی تربیت‌معلم در دانشگاه فرهنگیان. *آموزش عالی ایران*, ۱۴، ۵۷-۵۷. [20.1001.1.20088000.1401.14.2.4.7](https://doi.org/10.1001.1.20088000.1401.14.2.4.7)
- محمدیور، ا.، حیدری، ا.، ازکات، ف.، و جمشیدی، س. (۱۴۰۰). تحلیل عوامل مؤثر بر علاقه‌مندی دانشجو- معلمان دانشگاه فرهنگیان استان کردستان به حرفة معلمی، *مطالعات سیاست‌گذاری تربیت‌معلم*, ۴، ۹۳-۷۱. [20.1001.1.26457725.1400.4.3.3.9](https://doi.org/10.1001.1.26457725.1400.4.3.3.9)
- مهدوی مزده، م.، حجازی، ا.، و نقش، ز. (۱۳۹۷). رابطه ادراک از سبک‌های والدینی با تاب‌آوری: نقش واسطه‌ای عاملیت انسانی. *مجله روانشناسی*, ۳، ۴۴۳-۳۲۶. <http://iranapsy.ir/Article/21326>
- Aktan, O., Toraman, Ç., & Orakci, S. (2020). Relationships between teachers' professional values, attitudes, and concerns about the profession in Turkey. *Issues in Educational Research*, 30(2), 397-419. <https://www.iier.org.au/iier30/aktan.pdf>
- Ayenalem, K. A., Abate, S. G., Mengistie, T. A., Lakew, K. A., Ayana, A. M., & Yohannes, M. E. (2022). The attitude of Ethiopian secondary school teachers towards the teaching profession. *Teaching and Teacher Education*, 117, 103785. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2022.103785>
- Bandura, A. (2006). Toward a psychology of human agency. *Perspectives on psychological science*, 1(2), 164-180. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6916.2006.00011.x>
- Cayolla, R., Escadas, M., McCullough, B. P., Biscaia, R., Cabilhas, A., & Santos, T. (2023). Does pro-environmental attitude predicts pro-environmental behavior? Comparing sustainability connection in emotional and cognitive environments among football fans and university students. *Heliyon*, 9(11), 1-15. [10.1016/j.heliyon.2023.e21758](https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e21758)
- Code, J. (2020). Agency for learning: Intention, motivation, self-efficacy and self-regulation. *Frontiers in Genetics*, 5(19), 1-15. <https://doi.org/10.3389/feduc.2020.00019>
- Collie, R. J., Martin, A. J., Flesken, A., & McCourt, B. (2023). Personal agency among students from low socio-economic backgrounds: An examination of student profiles, perceived teaching support, and achievement. *Social Psychology of Education*, 1-32. <https://doi.org/10.1007/s11218-023-09881-0>
- Finn, A., Schrodte, P., Witt, P., Elledge, N., & Jernberg KLarson, L. (2009). A Meta-Analytical Review of Teacher Credibility and its Associations with Teacher Behaviors and Student Outcomes. *Communication Education*, 58(4), 516-537. <https://doi.org/10.1080/03634520903131154>

The relationship between student teachers' perception of university professors' credibility and attitude towards ...

- Fosse, B. O. (2024). Revealing student teachers' sense of professional agency in their teaching practice: Scandinavia Journal of Educational Research. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 68(5), 890-903. <https://doi.org/10.1080/00313831.2023.2196533>.
- Heikkilä, M., Iiskala, T., & Mikkilä-Erdmann, M. (2020). Voices of student teachers' professional agency at the intersection of theory and practice. *Learning, Culture and Social Interaction*, 25, 100405. [10.1016/j.lcsi.2020.100405](https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2020.100405)
- Jääskelä, P., Poikkeus, A. M., Vasalampi, K., Valleala, U. M., & Rasku-Puttonen, H. (2017). Assessing agency of university students: validation of the AUS Scale. *Studies in higher education*, 42(11), 2061-2079. <https://doi.org/10.1080/03075079.2015.1130693>
- Karimi, M. N., & Ziaabadi F. (2019). Teachers' Motivation to Teach, Teacher Credibility, Metacognitive Awareness, and Students' Motivation and Affective Learning: A Structural Equation Modeling Analysis. *Teaching English Language*, 13(1), 147-176. [10.22132/TEL.2019.89275](https://doi.org/10.22132/TEL.2019.89275)
- Khanduri, G., & Yadav, S. (2017). A comparative study of attitude of primary and secondary school teachers towards teaching as a career. *International Journal of Applied Research*, 3(7), 747-748. <https://www.allresearchjournal.com/archives/2017/vol3issue7/PartK/3-7-65-216.pdf>
- Leijen, Å. (2023). Supporting and assessing professional agency of student teachers in initial teacher education. *International Encyclopedia of Education*, 4(5), 339-345. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-818630-5.04090-2>
- Manuel, J., & Hughes, J. (2006). 'It has always been my dream': exploring pre-service teachers' motivations for choosing to teach. *Teacher development*, 10(1), 5-24. <https://doi.org/10.1080/13664530600587311>
- McCroskey, J. C., & Teven, J. J. (1999). Goodwill: A reexamination of the construct and its measurement. *Communication Monographs*, 66(1), 90-103. <https://doi.org/10.1080/03637759909376464>
- Pirhonen, H. (2022). Towards multilingual competence: examining beliefs and agency in first year university students' language learner biographies. *The Language Learning Journal*, 50(5), 613-626. <https://doi.org/10.1080/09571736.2020.1858146>
- Reddy, T., & Woest, Y. (2021). The influence of learner behaviour on beginner teachers' perceptions of their own credibility. *Perspectives in Education*, 39(4), 104-117. [10.18820/2519593X/pie.v39.i4.8](https://doi.org/10.18820/2519593X/pie.v39.i4.8)
- Sharbain, I. H. A., & Tan, K. E. (2012). Pre-service teachers' level of competence and their attitudes towards the teaching profession. *Asian Journal of Social Sciences & Humanities*, 1(3), 14-22. [http://www.ajssh.leena-luna.co.jp/AJSSHPDFs/Vol.1\(3\)/AJSSH2012\(1.3-02\).pdf](http://www.ajssh.leena-luna.co.jp/AJSSHPDFs/Vol.1(3)/AJSSH2012(1.3-02).pdf)
- Shoaib, A. (2023). Student perceptions of teacher immediacy, credibility, and love of pedagogy in enhancing engagement and motivation in higher EFL education. *Journal of Language Teaching*, 3(10), 1-13. <https://doi.org/10.54475/jlt.2023.024>
- Stolarski, M., Matthews, G., Postek, S., Zimbardo, P.G., & Bitner, j. (2013). How we feel of time is a matter: Relationships between time perspectives and mood. *Journal of Happiness Studies*, 15(4), 809-827. <https://doi.org/10.1007/s10902-013-9450-y>
- Win, O., & Nwe, K. H. (2020). Attitude Scale for Student Teachers towards Teaching Profession. *Journal of the Myanmar Academy of Arts and Science*, 9B, 501-512. [file:///C:/Users/EducationalAssistant/Downloads/37.%20Daw%20Ohnmar%20Win%20\(501-512\).pdf](file:///C:/Users/EducationalAssistant/Downloads/37.%20Daw%20Ohnmar%20Win%20(501-512).pdf)
- Yilmaz, G., & Nagihan, T. E. P. E. (2023). The mediating role of teacher agency. *Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 5(9), 443-462. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usbed/issue/77288/1278684>
- Yu, L., Chen, S., & Recker, M. (2021). Structural relationships between self-regulated learning, teachers' credibility, information and communications technology literacy and academic performance in blended learning. *Australasian Journal of Educational Technology*, 37(4): 33-50. [10.14742/ajet.5783](https://doi.org/10.14742/ajet.5783)
- Zheng, J. (2021 a). A Functional Review of Research on Clarity, Immediacy, and Credibility of Teachers and Their Impacts on Motivation and Engagement of Students. *Frontiers in Psychology*, 12, 712419. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.712419>
- Zheng, J. (2021 b). The Role of Chinese EMI Teachers' Clarity and Credibility in Fostering Students' Academic Engagement and Willingness to Attend Classes. *Frontiers in Psychology*, 12, 756165. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.756165>